

בג"ץ לפיצוי

הסוכנות ביקשה מבג"ץ למחוק עתירה שהגישה נגד המינהל והקיבוצים • קיבוץ מגל דורש (במקביל) שהסוכנות תשלם לו את ההוצאות שנגרמו עקב צירופו להליך

יעקב דרומי

רשמת בית המשפט העליון, השופטת שושנה ליבוביץ, קיבלה בימים אלה את בקשת הסוכנות היהודית למחוק עתירה – שהגישה הסוכנות בשנת 1999 נגד מדינת ישראל, מינהל מקרקעי ישראל והתנועות המיישבות – בה ררשה להכיר בזכויות תיה בקרקעות קיבוצים ויישובים חקלאיים אח-

עו"ד שבתאי. הקיבוץ כלי מחק

אך מתברר שחילוקי הדעות בין הסוכנות לקיבוצים רבים, צצים הרשות לבקרים בנושאים שונים: זכויות בקרקע, הפקעות במשכצת, גדר הפרדה, כבישים ועוד. "יש לא מעט מקרים", מספר שכ"תאי, "שיישובים שילמו כספים לסוכנות, אגב שינוי ייעוד, כדי לרזו הליכים ולסגור עסקאות, ובמקרים כאלה, ראוי לבחון אפשרות להגשת תביעה

להשבת הכסף".

ובחזרה לבג"ץ. הסוכנות, באמצעות משרד עו"ד יהודה רוה, פנתה לבג"ץ וביקשה למחוק ולהסיר את העתירה שהגישה, בלא שתחויב בהוצאות. לרבי ריה, "העתירה השיגה את מטרותיה". קיבוץ מגל, אחד מתוך עשרים צדדים לעתירה, הודיע לבג"ץ, באמצעות עו"ד שבתאי, שאינו מתנגד למחיקה, אך הוא דורש לחייב את הסוכנות בתשלום הוצאות המשפט שנגרמו עקב צירופו להליך. לטענת הקיבוץ, הוא ויישובים אחרים כמוהו, "הפכו לכלי במשחקה של הסוכנות מול המינהל, אשר השתמשה בהם כקלף מיקוח במשא ומתן הכספי שהתנהל בינה לבין המדינה, וזאת תוך שהיא פוגעת בזכויותיהם הקנייניות של יישובים שפרעו מזמן את חובותיהם אליה". טרם ניתנה החלטה בשאלת החיוב בהוצאות המשפט.

רים, בעיקר במקרים של שינוי ייעוד קרקע. עד כה, טרם נרונה העתירה. הצדדים הופנו להליכי גישור, שלמשה לא מוצו, וההליכים בבג"ץ נדחו, מעת לעת, בהסכמת הצדדים. "זו, אולי, העתירה הוותיקה ביותר שהיתה בבג"ץ", אומר עו"ד חגי שבתאי, "ושטרם הוכרעה".

קצת היסטוריה: בשנת 2002 הגיש קיבוץ מגל, באמצעות עו"ד שבתאי, עתירה נגד מינהל מקרקעי ישראל ובי"קש לשחררו מכבלי "החווה המשולש" (מינהל-סוכנות-קיבוץ), כדי שיוכל לחתום עם המינהל על חוזה חכירה לדורות. המינהל קיבל את עמדת הקיבוץ והיה נכון לחתום עמו על הסכם דו-צדדי, אך הסוכנות היהודית לא ויתרה וביקשה צו ביניים שימנע מהקיבוץ לחתום על חוזה עם המינהל. בסופו של דבר הושג הסדר, ואף נקבעו "כללי המחשק" בין הקיבוצים, המינהל והסוכנות.